

INTERVIURI

Irina PETRESCU:

„Sunt fericită. Mă consider un om norocos, iubit de Dumnezeu, de părinți, de bunici, de prieteni... și de iubiți”

Marinela Țepuș: Pentru că ați fost președinta juriului, la Buzău, cu prilejul Galei Vedetelor – VEDETEATRU, aș începe prin a vă întreba cum vi s-a părut această manifestare? Știi că v-au impresionat, în mod deosebit, producțiile studențești.

Irina Petrescu: Am fost fericită că pot vedea câteva reprezentații de la UNATC... De fapt, acestea au constituit și marea surpriză a Festivalului. În talerul profesioniștilor, mi s-a părut că se găsește mult praf, rutină, plictiseală, oboseală; în cel al studenților, însă, am descoperit prospețime, interes pentru ceea ce fac, măiestrie, adevăr... Ei bine, după ce m-am întors la București, am fost invitată, cu insistență și cu rugămintea de a nu lipsi, la reuniunea organizată de UNATC, pentru învestirea doamnei Sanda Manu cu titlul de *Doctor honoris causa*. Nu mi-a fost profesoară, însă am jucat în două spectacole foarte bune ale Teatrului „Bulandra” regizate de domnia sa: *Anunț la mica publicitate*, alături de Gina Patrichi, și *Ferma*, care s-a jucat vreo șapte-opt ani, cu: Petrică Gheorghiu, Ileana Predescu, Dina Cocea, Valeria Seciu... La UNATC, a fost o adunare aleasă, cu mulți colegi de-ai mei, care i-au fost Sandei studenți. Era și Seniorul Radu Beligan, îmbrăcat foarte elegant, într-un costum alb, impecabil, și care a rostit un *laudatio*. Sala „Ileana Berlogea” geama de lume... În preambulul sărbătorii anunțate, rectorul Universității, Gelu Colceag, vorbind despre ceea ce s-a realizat și despre cum este privită munca Universității – în general cu reticență și suspiciune –, a încheiat prin a spune că există și o persoană care privește mai optimist activitatea școlii de teatru. Și s-a apucat să citească dintr-o pagină de ziar lucruri care-mi erau familiare, de parcă le-aș fi rostit chiar eu nu de mult. Într-adevăr, era vorba de foaia apărută în timpul Galei Vedetelor, la Buzău, pentru care am dat un mic interviu studenților-reporteri, vorbind, cu entuziasm, despre spectacolele de la UNATC. La sfârșit, rectorul mi-a acordat o minunată diplomă din metal auriu, așezată într-o cutie albastră de catifea, pe care scrie: *„Prieten al UNATC, doamnei Irina Petrescu, cu ocazia Galei Absolvenților, în semn de recunoștință și de prețuire pentru simpatia purtată profesorilor și absolvenților Universității noastre.”* M-a impresionat teribil. După acest moment a urmat importantul eveniment, care a fost omagierea unei mari profesoare, printre cele mai importante personalități ale învățământului teatral...

M.Ț.: Și printre ultimele personalități în acest domeniu...

I.P.: N-aș putea să spun asta, pentru că nu cunosc îndeajuns sistemul actual de învățământ. Am rămas, câțiva ani, după absolvire, în Institut, la sugestia profesorului meu, maestrul Ion Șahighian, dar am constatat curând că nu am vocație de pedagog. Deși provin dintr-o familie de profesori. Pedagogia de teatru este altceva decât interpretarea. Eu nu am acel har de profesor. Nu am acel ceva. Mă suspectez

de egoism, mă suspectez de comoditate... dar și de o anume sfială în a îndruma destinul sau sistemul de gândire al unui adolescent. De pildă, n-aș putea face niciodată parte dintr-o comisie a unui examen de admitere. Am făcut parte din nenumărate jurii ale unor festivaluri și de teatru, și de cinema și nu am ezitat să-mi spun părerea, în general fiind foarte sigură pe gustul și pe discernământul meu. Însă, atunci când se deschide o carte cu paginile albe e ca la scriitura cu cerneală simpatică, știi că există, dar nu se observă la prima vedere și este foarte complicat și riscant să dai nota justă. Nu mai departe de exemplul lui Florian Pittiș, care a încercat de trei-patru ori până să devină student. Și nu e singurul.

M.Ț.: *Chiar dacă nu ați fost foarte aproape de învățământ, jucați alături de tineri, îi vedeți jucând. Nu credeți că există o mare diferență între vechile și noile generații de actori? Mie mi se pare că pe la Horațiu Mălăele și Maia Morgenstern, se cam termină lista vedetelor autentice, a acelor actori minunați pe care îi (re)cunoaște toată lumea...*

I.P.: Vă contrazic. Sunt niște tineri minunați, care s-au remarcat și în film, și în teatru: Antoaneta Zaharia, Dragoș Bucur, Vlad Ivanov, Andi Vasluiuanu, Dorina Chiriac, Andreea Bibiri, Ana Ioana Macaria...

M.Ț.: *Adevărat, dar sunt niște nume care spun ceva unui public fidel teatrului și cinematografului românesc azi. Un public, totuși, restrâns. Numele lui Horațiu Mălăele este cunoscut de toată lumea, de la oraș sau de la sat...*

I.P.: Probabil din cauză că s-a schimbat sistemul. Noi ne-am maturizat într-un timp în care era cultivată vedeta cu infinită atenție. La modul pozitiv, urmărită de către un director de teatru sau de către un regizor, pusă în valoare, ridicată la rang de model. Horațiu este uriaș și pentru că nu face de două ori același lucru. Să ne gândim la ceea ce realizează în *Unchiul Vanea* și la cum este în *Revizorul*. Sau în *Măscăriciul*. Dar să ne amintim că există și un Mihai Constantin sau un Răzvan Vasilescu...

M.Ț.: *Da, dar nu sunt recunoscuți pe stradă chiar de oricine...*

I.P.: Te contrazic. Dar să ne aducem aminte că, pe vremea tinereții noastre și în perioada când ne-am maturizat, televiziunea era săracă de tot. Aveam două posturi... Omul de rând nu era robul televizorului, nu avea calculator și nu exista internet. Teatrul, cinematograful și concertele erau cam singurele ispite.

M.Ț.: *Ca să nu mai pomenim de ceea ce prezintă, azi, televiziunile în materie de divertisment...*

I.P.: Despre asta nu vreau să discutăm, pentru că nu doresc să răstorn oala cu supă... Știm că acest comerț cu valorile este degradant. A pune cultura pe piața cererii și a ofertei este lucrul cel mai trist pe care suntem obligați să îl trăim.

M.Ț.: *Nu credeți că și teatrul coboară pe această pantă a cererii și ofertei?*

I.P.: Mult mai încet. Încă rămâne un locaș de cult. În „Bulandra” cel puțin, încă se mai vorbește în șoaptă, încă ne mai salutăm cu deferență, nu se bârfește, nu se spun bancuri odioase, cum am auzit într-o emisiune TV... Cred că asemenea vorbe nici la o petrecere cu mititei nu se pot auzi. Fascinația pentru grotesc și vulgaritate este stânjenitoare.

M.Ț.: *Sunt oameni foarte tineri, în prag de formare, care au nevoie de modele și iau de bună ceea ce văd la televizor... sunt, însă, și tot mai multe spectacole cu texte în care „eroii” sunt culeși de prin cele mai joase medii... Pe vremuri, nu ne duceam la teatru doar ca să vedem ceea ce se întâmplă prin boscheți...*

I.P.: Erau și mult mai puțini boschetari în trecut... Această tendință există și sapă la baza soclurilor. Se crede că nu mai avem nevoie de statui. În schimb,

se presupune că avem nevoie de insecte, de larve, de instincte primare... Avem nevoie de personaje în care să putem lovi cu piciorul. Avem nevoie de oameni care să stea cu capul plecat. Nu ne mai încercăm bucuria de a fi oameni. Textele care se scriu și la care se face apel, ba chiar au ajuns modele, formând mici mișcări, curente... sunt cu adevărat nocive. Nu am un apetit special pentru teatrul *underground*, nu urmăresc cu consecvență acest fenomen, însă cred că se mizează pe faptul că măruntul este mai ușor de receptat și de asimilat și atunci de ce s-ar mai obosi bietul om să vadă un spectacol de amploare?

Cu Ion CARAMITRU

M.Ț.: *Care s-ar putea să dureze și trei ore...*

I.P.: Uite, am să-ți spun ceva ce probabil știi, joc un rol mic de tot, dar de care sunt foarte mândră, într-un spectacol care se cheamă *Oblomov*. Durează patru ore. A ieșit la începutul unei veri toride, pe vremea când Sala de la Grădina Icoanei nu avea aer condiționat. Totuși, lumea stătea smerită, cu broboane de sudoare pe frunte. Nu pleca nimeni. Un spectacol în care *nu* se întâmplă nimic. Se spune un text, se trăiește o situație, o stare. Și dacă, în prima parte, râzi, poate, de dilema personajului, în partea a doua, zâmbetul îți îngheață pe buze, te îngrijorezi și sfârșești prin a-i plânge de milă. Totul are infinită măsură. Sigur că, în afara regiei lui Alexandru Tocilescu și a scenografiei semnate de Dragoș Buhagiar, fiecare apariție actoricească este o bijuterie, o creație de artizan, într-o dramatizare perfect echilibrată.

M.Ț.: *Mă întreb de ce noile generații de regizori aleg doar texte sumbre cu personaje marginalizate. Să fie lipsa lor de orizont de vînză? Să fie lășitate, nu cred că pot călca pe urmele maeștrilor? Sau așa cred că pot fi mai originali? Nu neg talentul unora dintre acești creatori și nici valoarea unor spectacole, totuși e prea multă deprimare, prea mult pesimism...*

I.P.: Este o lege a firii. Generațiile trecute trebuie negate. Numai așa se merge înainte. Mi se pare normal. Dar tot normal este și să nu fie pe gustul meu, tocmai pentru că aparțin unei generații *expirate*. A scris cineva asta în presă și nu m-a revoltat deloc. Așa este, timpul nostru de folosire a expirat și e firesc să se inventeze

Cu Ion CARAMITRU în *Leonce și Lena*

altceva. Renașterea nu a distrus toate minunile dinainte? Și iată, Purcărete, care era aproape un tradiționalist, face, azi, cu totul altceva. Sigur că mie mi-e dor de *Piațeta* lui de la Piatra Neamț și de *Teatrul comic* de la „Bulandra” dar nu pot să nu-i aplaud și *Faust*-ul.

M.Ț.: *Sunteți dintre puținii actori care mai merg la teatru...*

I.P.: Nu-i adevărat, mă întâlnesc, adesea, cu colegi de-ai mei. Schimbăm impresii... Ne bucurăm când avem aceleași păreri.

M.Ț.: *Cât de departe este teatrul de azi față de acela pe care l-ați făcut dumneavoastră?*

I.P.: Sunt foarte dependentă de acea generație și, prin urmare, subiectivă. Acum câțva timp, a fost lansarea albumului dedicat lui Liviu Ciulei, un fel de dare de seamă a activității și a strategiei sale teatrale. Se cheamă *Cu gândiri și cu imagini*. Este una dintre cele mai frumoase cărți pe care le-am ținut vreodată în mână. Cuprinde fotografiile din toate spectacolele pe care le-a făcut. La „Bulandra” în Germania, în America. Și are chiar și o secțiune de film, și una de scenografie. Tot ceea ce se poate spune despre ce a însemnat teatrul în miezul anilor '60–'80, vârful guvernat de Ciulei, Penciulescu, Esrig, Pintilie, Vlad Mugur. După aceea, au apărut și alții: Valeriu Moiescu, Sanda Manu, Alexandru Tocilescu, Cătălina Buzoianu, Dan Micu, Andrei Șerban, Silviu Purcărete, Mihai Măniuțiu, Alexandru Dabija...

M.Ț.: *Poate că era și un spirit de echipă, care nu prea mai există azi.*

I.P.: Nu știu să răspund la această întrebare.

Victor REBENGIUC, Margareta PÂSLARU, Mariana MIHUȚ, Ion CARAMITRU, Irina PETRESCU, Tudor STERIADE alături de Liviu CIULEI la lansarea volumului său *Cu gânduri și cu imagini*

M.T.: *Poate că ajuta și faptul că se duceau, într-un loc, mai mulți actori însoțiți de câte un regizor, cum s-a întâmplat cu Andrei Șerban și cu clasa lui, care au ajuns la Piatra Neamț, sau cu Vlad Mugur și generația de aur cu care a mers la Craiova...*

I.P.: Era și un alt fel de viață. Împreună se trecea mai ușor peste monotonia cotidiană.

M.T.: *Poate că tinerețea îi ajuta să treacă mai ușor peste viciile sistemului...*

I.P.: Nu întotdeauna. La „Bulandra” am resimțit din plin încercările acelor vremuri după *Revizorul* lui Pintilie. S-a scos, la Cluj, o carte despre cenzura în teatrul românesc. A fost scrisă de niște studenți foarte talentați, care au lucrat cu multă seriozitate și aplicație. S-au documentat. Dar, vorbind, cu una dintre autoare, am observat cât de puțin știu ei, totuși, despre acel timp, cum au vrut să afle povești din vremea aceea, mai mult la modul anecdotic... Și din această cauză, li se pare neverosimil comică acea perioadă. Nu pot înțelege cum erau cozile la lapte, cartelele de pâine, raționalizarea zahărului, a uleiului...

M.T.: *Și totuși, nimeni nu se încumetă să scrie piese despre acea perioadă...*

I.P.: Cred că, pentru cei care au trăit atunci, lucrurile sunt încă prea urâte, prea dure. Va mai trece timp până să se detașeze și s-ar putea să nu mai apuce să depună mărturie. Iar tinerii, am văzut mai mult în film, o abordează cu ușoară nedumerire și vagă senzație de umor. Dar nici nu cred că trebuie să-i convingem de ceea ce a fost trecutul, pentru că vor avea și ei multe, multe de îndurat. Și nu tovarășul de la Partid, responsabil, uneori, până și cu suprimarea unor cuvinte, socotite tabu, îi va teroriza. Cine să creadă în existența acelor liste interminabile cu cuvinte care nu trebuiau rostite pe scenă?! Pericolul, acum, este altul.

M.T.: *Al lipsei de măsură?*

I.P.: Nu. Nu. Țin minte un turneu aproape triumfal, cu *O scrisoare pierdută* și *Leonce și Lena*, la New York, în 1979, care a însemnat un fel de summum al succesului teatrului nostru, după care a și urmat o lungă perioadă de îngheț. Și la o conferință de presă, pe care am avut-o la Teatrul „La Mama” unde am și jucat, Andrei Șerban a fost un fel de moderator și de purtător de cuvânt al trupei (chiar și al lui Liviu Ciulei, care nu este un mare vorbitor, se simte stânjenit când este hărțuit de presă, să se expună public). Or, la întrebarea jurnaliștilor, ușor malițioasă, cum este cu cenzura, Andrei Șerban a spus că e adevărat, există o cenzură politică, ideologică, morală, dar să nu uite că și în America este o cenzură a banului, a producătorului, care poate fi cu mult mai dură și de neocolit. În vreme ce, la noi, o mai poți evita, mai te faci tu că nu pricepi, mai se fac ei că sunt proști și îngăduie unele lucruri, fiindcă simt că e ceva de bună calitate... Avea dreptate! Iată puzderia de maculatură americană, metrii de peliculă destinați unor producții siropoase. Este o cenzură a economiei de piață. A vorbit admirabil, punându-i pe jurnaliștii americani în încurcătură. După 1980, a ajuns și la ei un fel de politică ideologică, acea *politically correctness*...

M.T.: *Întorcându-ne în contemporaneitate, cred că această puzderie de școli de teatru nu este un lucru bun.*

I.P.: Este o nenorocire. Pentru copii, în primul rând. N-au cum să găsească toți de lucru în domeniu. Mă feresc să dau verdicte, dar nu cred că este o soluție fericită. Pentru lumea teatrului de mâine. Nu este exclus să fie și copii extraordinari printre atâția studenți.

M.T.: *Dar gândiți-vă câte vedete de televiziune, fără nicio legătură cu talentul, absolvă o facultate de actorie. Toți sunt actori. Și atunci, cum rămâne cu aura pe care a avut-o școala românească de teatru?*

I.P.: Nu pot intra mai profund în această discuție. Dar pot spune că sunt mulți profesori foarte buni și la școlile de stat, și la cele particulare. De pildă, Virgil Ogășanu, este un mare actor, dar și un minunat pedagog. A și dat niște absolvenți. Lucia Mureșan de asemenea.

M.T.: *Dar sunt prea mulți studenți într-o clasă. Se lucrează foarte greu.*

I.P.: Și în tinerețea mea erau foarte mulți. Erau patru clase paralele, adică vreo 40 de studenți. N-au ieșit multe vârfuri, dar toți au avut parte de o repartiție asigurată de stat. La Timișoara, Arad, Reșița, Petroșani... Aveau un loc asigurat. Nu vreau să discutăm despre școală, mi s-ar părea imoral. Ar trebui să urmărești fenomenul cu consecvență ca să poți avea o părere avizată. Însă ceea ce am văzut eu la Buzău, mi-a dat speranța că există și acum fior, căutări, talente. Cât despre faptul că se vorbește neglijent, se vorbește agramat – e adevărat. Vina este, cu siguranță, a societății, dar și a instrumentelor digitale, care îți corectează până și greșelile gramaticale! Se corespundează pe internet cu prescurtări, cu simboluri...

M.T.: *Cum vă împăcați cu tehnica actuală?*

I.P.: Nu-mi trebuie. Mai mult decât telefonul, care îmi este de mare ajutor, n-am decât un televizor și un CD-player, pe care-l folosesc foarte rar, fiindcă-mi place încă să merg la cinema. Mi-ar plăcea să am un laptop ca să pot scrie. Aveam o mașină de scris, „Consul” pe care am învățat singură să scriu, copiind articole din ziare. Am dat-o, mai demult, unui prieten. Iar acum nu mai pot scrie decât de mână și numai cu stilou cu cerneală. Detest pixul.

M.T.: *Mai scrieți scrisori? Sau doar SMS-uri...*

I.P.: Scriu. Bine, cu SMS-urile se rezolvă multe lucruri. Chiar dacă nu mi se pare prea politicos. Cred că și email-ul ar trebui să fie tot pentru rezolvarea unor urgențe. Nu mai spun de posibilitatea de a și vedea persoana cu care vorbești... Poate să fie ceva plăcut, când e vorba de prieteni aflați la mare depărtare... Dar poate fi și stânjenitor sau inhibant. Adică să nu vrei să fii văzut cum stai prin casă, cu moațe-n cap sau mai neglijent îmbrăcat...

M.T.: *Sunt multe avantaje cu această tehnică.*

I.P.: De aceea am și o ușoară spaimă că aș putea fi acaparată, că aș putea deveni dependentă, ca de drog, să-mi mănânce timpul liber, energia, somnul, bucuria de a citi, de a întâlni oameni, de a ieși din casă.

M.T.: *V-ați păstrat obiceiurile din secolul trecut?*

I.P.: Da. Îmi place să citesc. Dar a existat o lungă perioadă în care nu am citit decât ziare. Lungă de tot și care a început înainte de 1990. După 1990, se născuse, deja, foamea aceea oribilă de senzational și de știri. Am revenit, nu de multă vreme, dar cu o pasiune violentă la lectură.

M.T.: *Cum se împacă Irina Petrescu cu lumea acestui secol?*

I.P.: Sunt o fire ușor adaptabilă. Poate e o caracteristică a zodiei, poate se datorează și educației. Nu sunt o răzvrătită. Nici nu am fost vreodată.

M.T.: *Ați avut și aveți o viață foarte discretă. Cum ați reușit să vă feriți de tumultul curiozității oamenilor?*

I.P.: Am avut șansa de a trăi într-o epocă în care viața intimă nu devenea subiect de interes public. Dar cred că ține și de educația mea burgheză, decentă.

M.T.: *Cum resimțiți singurătatea? V-o asumați?*

I.P.: Mi-am asumat-o și, mai „rău” decât atât, cred că mi se potrivește. Adică îmi apăr această libertate cu încrâncenare. Sigur că și libertatea are două tălșuri: are partea pozitivă, în care nu trebuie să dai nimănui socoteală, dar și pe cea negativă, atunci când simți nevoia de a fi apărată, mângâiată, asemenea unui animal bolnav. Dar atât. Fără dependență.

M.Ț.: *Teatrul vă mai poate umple timpul?*

I.P.: Teatrul îmi umple tot timpul. Chiar dacă nu lucrez ceva anume. Acum, din fericire, există un proiect în care sunt inclusă și mă bucur nespun că plec, în fiecare dimineață, de acasă, la repetiții. Că știu că mă voi întâlni cu patru-cinci oameni minunați.

M.Ț.: *Dar este cineva despre care să spuneți că nu e minunat? Nu v-am auzit niciodată vorbind pe cineva de rău...*

I.P.: E mai simplu să nu vorbesc deloc despre cineva care nu-mi place. Dar e adevărat că îmi place să descopăr partea luminoasă a unei existențe. Îmi face mie bine. Nu o fac pentru plăcerea altcuiva. Negrul, violetul, indigoul, urâtul nu-mi sunt aproape de suflet. Mă îmbrac în negru, dar, pe dinăuntru, îl refuz.

M.Ț.: *Sunteți mulțumită de ceea ce ați avut? Aveți neîmpliniri?*

I.P.: Sunt fericită. Mă consider un om norocos, iubit de Dumnezeu, de părinți, de bunici, de prieteni... și de iubiți.

M.Ț.: *Aveți regretul că nu ați interpretat roluri care vi s-ar fi potrivit?*

I.P.: Da. Toată studenția mi-am dorit să joc Cehov și Ibsen. Abia târziu, încoace, am jucat, la Televiziune, un rol în *Stâlpii societății*. Cu o distribuție minunată: Gina Patrichi, Silvia Popovici, Victor Rebengiuc, Traian Stănescu... Și am jucat, în *Unchiul Vanea*, rolul Mariei Vasilievna, mama unchiului Vanea. Împreună cu Mariana Mihuț, l-am invitat pe Victor Anagnoste, soțul Ginei Patrichi, la premieră. Este un mare iubitor de teatru și un excelent critic, la modul colocvial, desigur. Și, șugubăț,

ne-a întrebat care o joacă pe *aia frumoasă* și care pe *aia urâtă*. Râzând, i-am spus că îl lăsăm să descopere singur. Și a aflat că *cea urâtă* era interpretată de minunata Andreea Bibiri, iar *cea frumoasă* de talentata Ioana Macaria. Iar noi... eram două babe: o doică și o mamă! În facultate, mi-am dorit să joc Sonia. Și mi-am mai dorit să joc, într-o piesă la mare modă pe-atunci, *Tragedia optimistă*, în care aș fi vrut să interpretez rolul Femeii-comisar. Pentru că aveam și o teorie asupra faptului că ea trebuia să conducă nu prin masivitate și glas tunător, ci prin fragilitate, care supune agresivitatea animalului revoluționar, prin raționament... Nu sunt, totuși, **actriță** prin definiție. În teatru, joc orice mi s-ar oferi cu mare plăcere (spre deosebire de film). În teatru, n-aș fi bănuț că pot juca Lena. Nici Viola, din *A XII-a noapte*, pe care am început-o cu Aureliu Manea. Am avut această enormă șansă de a-l cunoaște pe Rică Manea... În Institut, cât am fost studentă, am făcut foarte mult film. Și atunci, studiul meu la clasă era văduvit de timp. Așa că am jucat un singur rol. În anul I, se făceau exerciții și monologuri, în anul al II-lea, dramatizări, și în anul al III-lea și al IV-lea, se făceau acte întregi și, la final, un spectacol. Am început cu un monolog din *Ifigenia în Aulida* de Euripide, am continuat cu un act din *Ifigenia* și am absolvit tot cu *Ifigenia*, plângînd, vreme de patru ani, la pieptul lui Agamemnon. Maestrul Șahighian, pentru a-mi oferi, totuși, posibilitatea de a prezenta și un alt registru, mi-a dat un intermezzo comic, care avea loc în pauza spectacolului *Cei trei gemeni venețieni* (cea de-a doua producție de final a clasei noastre). Era un fragment de *commedia dell'arte*, cu o Colombină și un soi de Arlechin, jucat de bunul meu coleg, Sică Barosanu, care nu se mai află printre noi. Trebuia să facem niște personaje complet idioate. Eram ajutați și de machiaj, și de costume și am avut mare succes.

M.Ț.: Ce v-a adus mai multe împliniri, teatrul sau filmul?

I.P.: Greu de spus. Filmul a sosit, pentru mine, pe neașteptate, ca un basm. Totul mi se părea a fi un miracol... În vreme ce teatrul era ceva teribil de greu. Nu știam să pronunț, mâncam finalurile de cuvinte, nu știam să respir. Aceste lucruri a trebuit să le învăț, cu efort, cu trudă. Nu sunt o actriță pur sânge. Nu aș muri dacă nu aș juca, nu mi-am dorit roluri pe care le primea altcineva, nu am avut nici măcar acea invidie profesională, pozitivă, care te împinge spre o competiție reală. Cred că marele meu dar rămâne faptul că știu să ascult; e un dar pe care l-a descoperit, la mine, maestrul Șahighian. Să ascult pe scenă. Să știi să-ți ascuți partenerul. Și în viață sunt foarte mulți oameni care vorbesc, vorbesc, vorbesc... la nesfârșit. Spun lucruri, în cea mai mare parte, interesante, dar nu-i interesează dacă sunt ascultate. Vorbesc pentru plăcerea lor de a emite sunete, idei sau pentru plăcerea de a se asculta pe sine. Or, în teatru, un personaj care vorbește fără adresă, este părăsit de public. Spectatorii trebuie să simtă că actorul li se adresează. Tot de la profesorul meu știu că trebuie să înțelegi perfect ceea ce spui, nu doar să rostești cuvinte, ca să poți capta și reține atenția publicului. Altfel îl pierzi, chiar dacă nu părăsește sala. Rămâne numai cu zumzetul și se îndepărtează. Și, tot de la maestrul Șahighian, am învățat că teatrul este, în egală măsură, *a arăta* și *a ascunde*. Tot ceea ce este misterios atrage interesul și nevoia de a găsi mijlocul de a-l descifra.

M.Ț.: Mai aveți emoții înainte de premieră?

I.P.: Am tot timpul emoții, dar nu sunt devastatoare. Sunt ca pentru domnișoarele aflate la primul bal. Teatrul te ajută să trăiești și dacă nu mai ai nimic altceva. Îi înțeleg pe tinerii care își doresc să devină actori.

A consențat Marinela ȚEPUȘ